

PRINSES CHRISTINA CONCOURS

JAARREKENING 2019

STICHTING PRINSES CHRISTINA CONCOURS

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG 2019	2
ADDENDUM OP BESTUURSVERSLAG – CONTINUÏTEIT IN DE CORONACRISIS	10
JAARREKENING 2019	12
TOELICHTING OP DE JAARREKENING	14
BIJLAGE A – BALANS CONFORM RICHTLIJNEN FONDS VOOR CULTUURPARTICIPATIE	19
BIJLAGE B – FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING BOEKJAAR 2019	20

Bestuursverslag 2019

Het Prinses Christina Concours wil dat alle kinderen en jongeren in Nederland kennismaken met muziek en actief worden gestimuleerd en ondersteund om hun muzikale talenten zo ver mogelijk te ontwikkelen.

In 2019 startte een nieuwe periode voor het Prinses Christina Concours. Met een nieuwe inrichting van de organisatie, onze missie scherp op ons netvlies, een nieuwe directeur en nieuwe plannen is de organisatie voortvarend te werk gegaan. Er is door het bestuur en de nieuwe directie ingezet op een sterkere verbinding met de amateurkunstinstellingen en professionele kunsten, duurzame financiering en een meer wendbare organisatie die nog meer dan in het verleden in staat is snel op kansen in te spelen.

In 2019 kregen wij ook verdrietig nieuws. We namen eind augustus afscheid van onze naamgeefster en ambassadeur, Prinses Christina. Een aantal laureaten had de eer op muzikale wijze afscheid te nemen en de ceremonie bij te wonen. Wij zullen de Prinses, haar betrokkenheid en steun missen, in het bijzonder tijdens de Nationale Finales waar zij vrijwel altijd aanwezig was.

Talentontwikkeling

Het Prinses Christina Concours realiseert al meer dan vijftig jaar concoursen voor muzikale jongeren. Jaarlijks telt het Prinses Christina Concours voor klassieke muziek ongeveer 400 deelnemers. Zij ontmoeten en inspireren elkaar tijdens regionale voorronden die plaatsvinden op zes locaties in het land. Ook zijn er edities van het Prinses Christina Concours voor jonge componisten en voor jazzmuzikanten. Sinds 2015 wordt jaarlijks De Muziekwedstrijd georganiseerd: een online wedstrijd voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. In 2019 organiseerden wij voor de vijfde maal De Muziekwedstrijd en hielden wij op 30 november en 1 december ons tweejaarlijkse jazzconcours.

Talentbegeleiding

Deelnemers aan de concoursen maken kans op mooie prijzen, zoals optredens, workshops en cursussen. Bij het toekennen van deze prijzen wordt zorgvuldig gekeken naar de ontwikkelingsfase van de prijswinnaar. Na het concours worden prijswinnaars uitgebreid begeleid. Het Prinses Christina Concours adviseert prijswinnaars en biedt masterclasses. Bovendien worden elk jaar ongeveer 1.500 podiumbeurten georganiseerd waarmee de prijswinnaars podiumervaring opdoen. Het Prinses Christina Concours onderhoudt een uitgebreid netwerk, waardoor prijswinnaars kunnen optreden in verschillende concertzalen en op bekende podia en festivals. Daarnaast worden geregeld concertreizen naar het buitenland georganiseerd. In 2019 is bovendien de start gemaakt met het vormgeven van de PCC Academy, een werkvorm waar binnen enkele workshopdagen met prijswinnaars van al onze concoursen wordt gewerkt aan tal van competenties die nodig zijn om te bouwen aan een duurzame carrière in de podiumkunsten. Deze PCC Academy zal medio 2020 met enkele pilotdagen van start gaan.

Educatie

Het Prinses Christina Concours vindt het belangrijk dat nieuwe groepen en vooral jongere generaties kennismaken met muziek. Daarom werden de afgelopen jaren met succes breed toegankelijke, educatieve projecten geïnitieerd. Met Kies je instrument, een website (www.kiesjeinstrument.nl) en de online muzieklessen op www.benniebriljant.nl bereikt het Prinses Christina Concours tienduizenden basisschoolleerlingen in het hele land. Sinds 2007 rijdt het Prinses Christina Concours door Nederland met de Classic Express. Aan boord van deze rijdende concertzaal geven prijswinnaars concerten voor basisschoolleerlingen. Inmiddels hebben al meer dan 120.000 kinderen in de Classic Express kunnen genieten van concerten door jong talent. Tegelijkertijd leren onze prijswinnaars zich te presenteren aan een jong en uiterst kritisch concertpubliek, misschien wel de toekomstige deelnemers van onze concoursen.

Visie

Vanuit ons geloof in de kracht van muziek willen wij kinderen en jongeren stimuleren en ondersteunen in hun muzikale ontwikkeling. Zo voeden wij de wortels van het Nederlandse muziekleven. Onze missie hebben wij als volgt geformuleerd: "Wij begeleiden kinderen en jongeren bij de ontwikkeling van hun muzikale talent. Wij bieden hun een podium om zich te meten, ervaring op te doen en te schitteren. Zo inspireren zij elkaar en anderen".

2019: een aangescherpte koers

De viering van ons 50-jarig bestaan in 2018 gaf ook aanleiding tot kritische evaluatie om met scherpere keuzes relevant te blijven. In samenspraak met diverse belanghebbenden zijn de volgende pijlers geformuleerd:

1. De **actualiteit en kwaliteit** van onze activiteiten willen we handhaven. Dat doen we door als organisatie op de hoogte te blijven van de nieuwste methodische, didactische en artistieke ontwikkelingen. Daarnaast blijven we de top van het Nederlandse muziekleven betrekken bij onze activiteiten.
2. *We zetten in op een **groter bereik binnen onze doelgroep**, de jeugd van 4 t/m 19 jaar, met meer differentiatie in het soort activiteiten, waarbij we ook expliciet ruimte bieden aan de musicerende jeugd zonder professionele ambitie.*
3. *We werken proactief aan een **betere aansluiting op het regionale muziekleven**.* Het belang van sterkere verankering in de regio krijgt meer nadruk, met inzet op het versterken en verrijken van de regionale ketens van talentontwikkeling, samen met lokale partners.
4. *We nemen stelling in het **opleiden van de muzikant van de toekomst**. Wij geloven dat de muzikant van nu veel meer moet kunnen dan enkel muziek maken.* De ontwikkeling van talenten willen we breder stimuleren: als musicus, als performer en als muzikaal ambassadeur die midden in de samenleving staat, moeten zij vandaag schitteren én zich klaar maken voor de toekomst, onder meer aansluitend op bijvoorbeeld de maatschappelijke discussie rond de Fair Practice Code.
5. *We **vergroten onze communicatieve slagkracht**, in het bijzonder in het digitale domein. Onze verhalen en onze online activiteiten bereiken een **groter, relevant publiek**.*
6. *We verbinden al onze activiteiten beter, zowel aan de voor- als (digitale) achterzijde om het **rendement van onze inspanningen te verhogen**.*

Daarbij zijn centrale waarden geformuleerd die richting geven in hoe we deze vernieuwing inzetten:

- ***We maken muziek toegankelijk.** We vinden dat ieder kind ongeacht sociale of culturele achtergrond muziek moet kunnen maken en zijn muzikale talent moet kunnen ontwikkelen.*
- ***We zien graag kinderen sprankelen.** In onze activiteiten doen we er alles aan om voor kinderen een prettige en veilige omgeving te creëren waarin zij in muzikaal opzicht het beste uit zichzelf kunnen halen en zich kunnen laten zien.*
- ***We willen de waarde van muziek blijven doorgeven.** Voor kinderen zijn jonge muzikanten het meest inspirerend. Met concerten en ontmoetingen hopen we dat zoveel mogelijk kinderen enthousiast worden over hoe mooi muziek is en hoe leuk het kan zijn om muziek te maken.*

Deze pijlers en centrale waarden zijn het startpunt geweest van de koerswijzigingen die in 2019 van start zijn gegaan en die in de komende jaren nog verder hun beslag zullen krijgen.

Financiën in vogelvlucht

Het Prinses Christina Concours heeft het jaar 2019 afgesloten met een positief exploitatieresultaat van €85.224,- (6,4% van de totale baten). Dit positieve exploitatieresultaat wordt volledig

toegevoegd aan de algemene reserve, die daarmee op €135.936,- komt, ofwel 31% van het balanstotaal. Na enkele jaren van een teruglopend eigen vermogen wegens exploitatietekorten is het goed om het weerstandvermogen van de stichting weer op te bouwen. Het Prinses Christina Concours heeft al vele jaren een goede mix van baten waarin zowel publieke als private partijen een rol spelen. Er vonden ten opzichte van 2018 enkele belangrijke verschuivingen in de financieringsmix plaats. De toename op de post Publieke Middelen in 2019 is echter enkel van administratieve aard; deze zijn met de overgang naar een nieuwe wijze van administreren verschoven van de Stichtingen en Fondsen naar de post Publieke Middelen. Ondanks die verschuiving is er nog steeds een stijging aan baten vanuit Stichtingen en Fondsen te zien. De onderliggende oorzaak is dat in 2019 twee projecten werden georganiseerd die in 2018 (o.a. vanwege jubileumactiviteiten) géén doorgang vonden: het Prinses Christina Jazz Concours en De Muziekwedstrijd. Hoewel sommige van die baten reeds in 2018 werden geworven, zijn ze toegeschreven aan het jaar waarin de projecten plaatsvonden.

Aan de lastenzijde is allereerst een stijging in de bureaunkosten te melden. Ten opzichte van 2018 zijn de posten met het grootste verschil Huisvesting en Advies. De lagere huisvestingskosten hebben te maken met de overeenkomst die het Prinses Christina Concours sloot met onze nieuwe verhuurder, Stichting Nova Hirosolyma, de eigenaar van Nassauplein 29. Die stelt sinds medio 2018 een deel van haar schitterende pand tegen gunstige voorwaarden ter beschikking aan onze stichting. De hogere advieskosten zijn het gevolg van de strategische heroriëntatie en de juridische kosten om deze zorgvuldig door te voeren. Deze kosten worden voor 2020 niet verwacht.

De post honoraria en reis- en verblijfkosten zijn hoger dan in 2018 en direct te relateren aan het Jazzconcours en De Muziekwedstrijd. Concertvergoedingen bleven achter ten opzichte van 2018 vanwege de terugloop in het aantal concerten in de Classic Express (274 t.o.v. 336). Er is daarbij een directe relatie met de terugloop op de post Opbrengsten uitvoeringen. Met de strategische heroriëntatie is ook fors ingezet op de marketing van het Prinses Christina Concours. Er is geïnvesteerd in zowel nieuwe ontwerpen, de nieuwe website, een grotere beeldcampagne voor het Jazzconcours en de Klassieke Concoursen en er is meer geld besteed aan online advertentiecampagnes ten behoeve van de deelnemerswerving van beide evenementen.

In 2019 waren onze hoofdbegunstigers het Fonds voor Cultuurparticipatie, Fonds1818, VSB Fonds, Stichting Dioraphte en BPD Ontwikkeling B.V.

Het exploitatieoverschot (€ 85.224) in het jaar 2019 wordt volledig toegevoegd aan de algemene reserve. Het bestuur streeft naar een eigen vermogen van 10% van de jaarbegroting om zo mogelijk tegenvallende inkomsten op de projecten zelf op te kunnen vangen. Met deze toevoeging komt het eigen vermogen op €135.936, ofwel 9,9% van de totale lasten in 2019. Onze inzet blijft om bij alle activiteiten te streven naar maximale effectiviteit met gebruikmaking van de minimale financiële middelen.

Bestuur en directie

Op 31 december 2019 was het bestuur als volgt samengesteld:

Mevrouw H. Taat, voorzitter

Mevrouw E. van Rappard, secretaris

De heer J.E.P de Boer, penningmeester

De heer M. Brinkhorst, lid

De heer J. Petrarca, lid (aftredend per 1-1-2020)

De heer S.A. Tepl, lid

De heer M.B.W. Brenninkmeijer, lid

Verderop in dit bestuursverslag staan de meest relevante gegevens van de bestuursleden vermeld.

De directie wordt per 15 mei 2019 gevoerd door Alexander Buskermolen, die na een interim periode door Gabriël Oostvogel als directeur is aangesteld. Voor meer informatie, zie ook onze bekendmaking via de website:

<https://christinaconcours.nl/alexander-buskermolen-nieuwe-directeur-prinses-christina-concours/>

Bestuursmodel

Het bestuur is volgens het geldende bestuur-/directie model eindverantwoordelijk en stelt de beleids- en activiteitenplannen vast. De uitvoering wordt hierbij maximaal gedelegeerd aan de directeur. Deze is vooral ook degene die het voortouw neemt bij de voorbereiding van het beleid.

Bestuursprofiel

Onderscheid dient te worden gemaakt tussen eisen die aan bestuursleden worden gesteld en specifieke deskundigheid die in het bestuur als geheel moet zijn vertegenwoordigd. Ieder van de bestuursleden moet voldoen aan de volgende kwalificaties:

- algemene bestuurlijke ervaring;
- affiniteit met (klassieke) muziek;
- betrokkenheid bij het Prinses Christina Concours, tot uitdrukking komend in aanwezigheid bij vergaderingen, concoursen en andere activiteiten van de stichting;
- vermogen om hoofd- van bijzaken te onderscheiden;
- bereid en in staat zijn om desgewenst te kunnen optreden als sparringpartner van de directie; voldoende deskundigheid om mede de verantwoordelijkheid te kunnen dragen voor de gang van zaken bij de organisatie.

Het streven is om te komen tot een gebalanceerde mix van mensen binnen het bestuur en te beschikken over specifieke deskundigheid op ten minste de volgende gebieden:

- financiën juridische zaken
- sponsoring marketing
- communicatie, inclusief het terrein van de sociale media onderwijs
- kunst en cultuur, jongeren
- overheidsbestuur

Bestuursleden dienen daarnaast over het vermogen te beschikken de organisatie naar buiten toe te vertegenwoordigen. Zij dienen te beschikken over bindende kwaliteiten en ervaring met onderhandelen. Het bestuur staat regelmatig stil bij haar rol en functioneren. Dat geldt in het bijzonder bij de invulling van bestuursvacatures en het voorbereiden van het meerjarenbeleidsplan.

Statutaire regeling

In de statuten is bepaald dat het bestuur bestaat uit minimaal drie leden. Bestuursleden worden benoemd voor een termijn van telkens vier jaar en kunnen tweemaal worden herbenoemd. Het bestuur kwam in 2019 vier maal bijeen voor de reguliere bestuursagenda. Er was daarnaast veel bestuurlijk overleg rondom de aanstelling van de nieuwe directeur en waren er bijeenkomsten voor bestuurlijke zelfreflectie.

Rooster benoeming bestuursleden

Naam lid Bestuur	Functie	Maatschappelijke functie	1e termijn gestart in	2e termijn gestart in	3e termijn gestart in	Profiel
Mevrouw H. Taat*	Voorzitter	Oud-Rector Utrechts Stedelijk Gymnasium	2013	2017		Onderwijs en jongeren, personeelszaken
De heer J.E.P de Boer	Penning-meester	Managing Director Masterdam	2014	2018		Financiën, vastgoed, bedrijfsvoering
Mevrouw E. van Rappard	Secretaris	Eigenaar/oprichter ISMU – Bureau voor merk- en marketingstrategie	2015	2019		Marketing en Communicatie
De heer J. Petrarca*	Lid	Directeur / Eigenaar Pursel B.V.	2008	2012	2016	Financiën, bedrijfsvoering
De heer M. Brinkhorst	Lid	Managing Director Morgan Stanley	2016			Banking & Finance
De heer M.B.W. Brenninkmeijer	Lid	Voormalig voorzitter COFRA Holding	2019			Detailhandel
De heer S. A. Tepl	Lid	CEO & Artistiek directeur Residentie Orkest Den Haag	2019			Podiumkunsten

*De heer Petrarca heeft per 1-1-2020 na drie termijnen het bestuur verlaten.

Activiteiten

Het aantal activiteiten in 2019 is als volgt kort samengevat:

Aantal concoursen klassiek

Regionale selectierondes	6
Regionale finales	6
Nationale halve finale (drie rondes)	3
Nationale finale	1

Jazzconcours

Selecties jazzbandjes	1
Selecties bigbands	1
Finale jazzbandjes	1

De Muziekwedstrijd	1
---------------------------	----------

Masterclasses/workshops

(o.a. als uitvloeisel van prijzen)	17
------------------------------------	----

Concerten Classic Express totaal; 272

-Concerten Primair Onderwijs	216
-Concerten Speciaal Onderwijs	36
-Concerten overig	20

Er werden tal van kleine bijdragen verleend voor cursussen. Vanuit het bureau werden eveneens talloze adviezen verleend, onder andere inzake studie. Met het bovenstaande zijn de doelstellingen verwoord in het beleidsplan, ruimschoots verwezenlijkt.

Aantal deelnemers

Onderstaand overzicht bevat de aantallen optredens, deelnemers en concerten in 2019. We zijn trots op het groot aantal inschrijvingen voor De Muziekwedstrijd en de blijvende populariteit van de Classic Express en onze concoursen. De deelnemersaantallen en betrokkenheid van tal van belanghebbende toont aan dat het Prinses Christina Concours met al haar activiteiten nog volop relevant is en een prominente plek in het landschap van amateurkunst en talentontwikkeling inneemt.

Activiteit	Optredens	Individuele deelnemers/podiumbeurten
Concoursen klassiek	357	390
Jazzconcours	36	195
De Muziekwedstrijd	n.v.t.	906
Classic Express	272 (331)	816 (993)
Overige concerten binnenland	150 (195)	398 (483)
Overige concerten buitenland	7	21

(cijfers tussen haakjes zijn resultaten in 2018)

Monitoring, evaluatie en positionering

Bij alle belangrijke meetbare activiteiten vindt monitoring plaats. Dit gebeurt als volgt:

- Eigen waarneming tijdens concerten in eigen beheer. Prijswinnaars krijgen de kans om op te treden voor gevulde zalen. Met name de concerten in de Nieuwe Kerk in Den Haag vervullen deze functie. In een gesprek na afloop van het optreden krijgt de jonge musicus feedback en tips;
- Regelmatig contact met docenten;

- Monitoring met behulp van evaluatieformulieren ingevuld door de optredende jonge muzikanten, presentatoren van de Classic Express, de scholen en de muziekscholen. Met name de feedback van de presentatoren werkt in de praktijk goed;
- Feedback van podia waar optredens regelmatig plaatsvinden. Ook de musici geven standaard feedback na ieder optreden;
- Er vinden systematisch enquêtes plaats onder deelnemers aan de concoursen.
- Er is een regelmatige evaluatie naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en kosten van de activiteiten. Bijzondere aandacht gaat uit naar de vraag of doelstellingen in de praktijk worden gehaald, aan de hand van feedback van de deelnemers, ouders, juryleden en andere samenwerkingspartners (muziekscholen, muziekdocenten en presentatoren). Daarbij wordt ook gekeken naar ruimte voor verbeteringen en wijzigingen van de opzet en de invulling: (1) wordt de doelgroep en de doelstelling bereikt die voor ogen stond? (2) Is er ruimte voor verbetering?

Vervolgens worden activiteiten door de organisatie inhoudelijk en procesmatig geëvalueerd. Ook de wijze van evaluatie wordt daarbij tegen het licht gehouden.

Positionering

Door onze inbedding in het educatieve én het muzikale systeem, lokaal en nationaal, krijgen we veel input van wat er speelt in de markt. Het is de basis voor aanpassingen in ons activiteitenportfolio. Zo ontstond de Classic Express ('breng muziek naar de kinderen') en zo is de gedachte aan de PCC Academy ontstaan ('verdiep je al vroeg in alle aspecten van muzikaal ondernemerschap'). Met de regionale Dag van de Toekomstmuziek willen we het lokale kapitaal te gelde maken, niet alleen muzikaal, maar dankzij een veel relevantere lokale positie, ook financieel.

Die lokale aanwezigheid zorgt ook voor lokale relevantie: weten wat er speelt. De maatschappelijke betekenis van het concours en de honderden concerten die we jaarlijks organiseren is groot. Jong talent inspireert en verbindt mensen en we bereiken een groot en divers publiek. Met de Classic Express verzorgen we jaarlijks honderden concerten voor het primair onderwijs. We zoeken daarbij specifiek contact met het speciaal onderwijs, en met scholen waarvan leerlingen van huis uit niet met klassieke muziek in contact komen om ook deze kwetsbare groepen kinderen een unieke muzikale beleving te bieden. Zo dragen we bij aan het vergroten van de diversiteit van het muziekpubliek.

Woord van dank

Onze dank gaat uit naar alle subsidiegevers, fondsen en sponsors die het mogelijk hebben gemaakt de ambitie van het PCC om jonge mensen uit te dagen en de mogelijkheid te bieden hun muzikaliteit te ontwikkelen waar te maken. Hun genereuze bijdrage heeft het plezier en het vertrouwen van veel jongeren in hun muzikale activiteiten bevorderd.

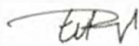
In het jaar 2019 heeft het PCC een periode van vernieuwing doorgemaakt, wat veel flexibiliteit van de medewerkers en vrijwilligers heeft gevraagd. Zij hebben een enorme inzet en toewijding getoond om deze vernieuwing tot stand te brengen, tijdens de interim-periode en daarna met de nieuwe directeur. Bestuur en directie zijn hen daarvoor erkentelijk en willen daarvoor hun waardering uitspreken.

Het jaarverslag 2019 is tijdens de bestuursvergadering van 31 maart 2020 door het bestuur vastgesteld

De directie:

Dhr. A.J. Buskermolen

Mevr. E. van Rappard

Dhr. J.E.P. de Boer

Dhr. S.A. Tepl

Het bestuur:

Mevr. J.H.M. Taat

Dhr. M.E. Brinkhorst

Dhr. M.B.W. Brenninkmeijer

Dhr. J. Petrarca

Addendum op bestuursverslag – continuïteit in de Coronacrisis

Op het moment van schrijven bevindt Nederland zich in de “intelligente lock-down” als gevolg van de coronacrisis. Deze crisis die nu al 7 weken duurt, raakt ook de cultuursector waar onze organisatie onderdeel van is, bijzonder hard. Tot 1 september zijn alle producties in de podiumkunsten inclusief bioscopen en alle festivals verboden. De sector is enerzijds in overlevingsmodus en anderzijds bezig om zich voor te bereiden op de 1,5 meter samenleving die ons door het kabinet wordt voorgehouden.

Het verdienmodel van de podiumkunsten staat in ons land al jaren onder druk, zelfs als je maximale inkomsten uit kaartverkoop genereert, rekening houdend met wat mensen kunnen en willen betalen voor toegangskarten. De 1,5 meter samenleving is zonder significante compensatie van inkomstenderving door de overheid de nekslag voor de podiumkunsten. Naast publiek geld in de vorm van subsidies, gaat er in de sector ook veel geld om vanuit private financiers zoals vermogens- en cultuurfondsen en sponsorgeld vanuit het bedrijfsleven. Gezien de enorme impact op onze reële economie én de financiële sector, is de verwachting dat er vanuit de private partijen vanaf 2021 aanzienlijk minder geld in onze sector terecht zal komen. Omdat cultuurconsumenten dat gat via kaartverkoop en donaties niet zullen willen/kunnen dichten, zullen culturele instellingen en individuele makers/ensembles uit het culturele landschap verdwijnen.

Bovenstaande ontwikkelingen zullen ook onze organisatie financieel en mogelijk artistiek raken. Daar gaan we hieronder op in. Onze financieringsmix is grofweg in vieren op te delen. De baten uit publiek geld – meerjarig toegezegd en projectmatig – zijn onderhevig aan de subsidieplafonds die de overheden op drie niveaus (landelijk, provinciaal en gemeentelijk) stellen. De financieringsaanvragen voor de periode 2021-2024 ter waarde van €525.000,- per jaar bij die overheden zijn onlangs ingediend, maar de uitslag laat tot deze zomer op zich wachten. Er is een reële kans dat overheden hun eerder vastgestelde subsidieplafonds verlagen om in hun begrotingen te schuiven met middelen richting zaken als gezondheidszorg, sociaal vangnet en de stimulering van het (lokale) bedrijfsleven.

De baten uit private financiering zullen aanzienlijk moeilijker te realiseren zijn. Rendementen uit vermogens- en cultuurfondsen lopen terug terwijl de druk door de vele aanvragen toeneemt. Toekenningen aan het PCC die voorheen “gegarandeerd” waren, zullen veel minder vanzelfsprekend zijn. Met focus op deze vorm van financiering door de medewerker fondsenwerving en relatiebeheer en de directeur verwachten we slagvaardig te zijn/blijven in het binden van financiers voor onze plannen. Onze uitstekende reputatie in het culturele veld en bij het grotere publiek draagt overigens bij aan het merk Prinses Christina Concours en de kansen om voldoende middelen te blijven werven.

De baten uit kaartverkoop zijn een bescheiden aandeel in onze financieringsmix, namelijk 1,3% in 2019. In 2020 zullen we door het vervangen van de fysieke editie van onze nationale concoursen in een digitale variant enkele duizenden euro's aan kaartverkoop mislopen. Daar staat tegenover dat we een veelvoud aan kosten besparen door het niet kunnen huren van grote zalen. Deze redenering geldt ook voor de inkomsten via uitkopen voor de concertorganisatie, zowel in onze series/vaste samenwerkingen als in de Classic Express. De vaste personeelslasten kunnen door het annuleren van de vele concerten niet worden terugverdiend en gaan dus ten koste van de algemene baten.

De baten uit particuliere donaties zullen vermoedelijk gaan stijgen, maar komen in de eerste instantie terecht bij de Stichting Vrienden van het Prinses Christina Concours. Deze stichting met een bestuur dat onafhankelijk fungeert ten opzichte van de Stichting Prinses Christina Concours bepaalt ieder jaar of en voor welk bedrag zij een donatie doet aan onze organisatie. Het enige statutaire doel van de Stichting Vrienden van het Prinses Christina Concours is echter om de Stichting Prinses Christina Concours financieel te ondersteunen.

In 2019 is een begin gemaakt met een nieuwe wervingsstrategie, inclusief de werving van nalatenschappen. Het bestuur verwacht met de juiste focus en de nieuwe strategie in de toekomst meer inkomsten in deze categorie te verwerven. Donaties via particulieren zijn in deze tijd extra populair. Met sympathieke online campagnes wordt geprobeerd de achterban van de (culturele) organisatie aan te spreken om zo toch enige inkomsten te verwerven. Het Prinses Christina Concours heeft een trouwe achterban (de Vrienden) en een uitgebreid netwerk dat aangesproken kan worden voor een geefvraag. We verwachten de komende jaren dit netwerk uit te breiden en daarmee ook een groter aandeel particuliere donaties te verkrijgen.

Niet alleen aan de batenkant zijn kansen en bedreigingen. Ook aan de lastenzijde zullen op korte en midden-lange termijn acties moeten worden ondernomen om de financiële gezondheid van onze organisatie te waarborgen. Die acties zijn onder te verdelen in kostenbesparingen op out-of-pocketkosten aan de ene kant en besparingen op de personeelslasten door vacatures niet op te vullen en bij ernstige financiële tegenslagen tijdelijke contracten niet te verlengen. Dit brengt uiteraard ook operationele dilemma's met zich mee.

Het bestuur en de directie kijken per fase naar noodzakelijke financiële stappen en of die leiden tot grootschalige veranderingen in de opzet en activiteiten van het Prinses Christina Concours. Ondanks de moeilijke tijd die wij allen tegemoet gaan, blijven wij optimistisch over het uitvoeren van onze missie en doelen.

Jaarrekening 2019

Balans per 31 december 2019

(na resultaatbestemming)

		31 december 2019	31 december 2018
		EUR	EUR
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	20.321	18.393
Vlottende activa			
Vorderingen	2	318.587	252.267
Liquide middelen	3	93.289	174.449
		<u>432.196</u>	<u>445.109</u>
Eigen Vermogen			
Stichtingskapitaal		45	45
Beschikbaar vermogen	4		
Algemene reserve		135.936	50.713
		<u>135.981</u>	<u>50.758</u>
Kortlopende schulden	5	296.215	394.351
		<u>432.196</u>	<u>445.109</u>

Staat van baten en lasten over 2019

		2019		2018	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Baten					
Sponsorgelden, subsidies, donaties	6	1.349.942		1.153.072	
Programmaverkoop, advertenties e.d.		18.898		27.430	
Opbrengsten uitvoeringen	7	39.811		118.890	
Rentabaten		35		95	
			1.458.683		1.297.287
Lasten					
Bureaunkosten					
Personeelskosten	8	661.677		614.641	
Huisvesting		28.424		58.808	
Secretariaat en kantoorkosten		58.758		34.258	
Accountant en administratie		22.993		38.523	
Advieskosten		70.751		18.884	
Honoraria e.d.					
Honoraria en kostenvergoedingen jury's en anderen		43.887		29.964	
Reis- en verblijfskosten		55.934		28.871	
Vergoedingen prijswinnaars					
Prijzen		15.418		24.913	
Concertvergoedingen		93.278		115.544	
Zaal- en vleugelhuur alsmede kosten techniek		58.876		57.973	
Publiciteitskosten		107.584		50.829	
Representatie		8.841		12.910	
Materiële projectkosten					
Kies je Instrument		0		1.806	
Bennie Briljant		0		372	
Muziekwedstrijd		35.000		98.301	
Classic Express		108.880		135.055	
Afschrijvingen materiële vaste activa		8.360		3.227	
			1.373.460		1.318.477
Exploitatieresultaat			85.224		-21.190
Saldo ten laste/gunste van de algemene reserve			85.224		-21.190

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en het Handboek verantwoording meerjarige activiteitsubsidies 2017-2020 (FCP).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Er is uitgegaan van de veronderstelling van continuïteit. De resultaten op transacties worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met lineair berekende afschrijvingen na ingebruikname, gebaseerd op de verwachte economische levensduur of lagere marktwaarde. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Vaste bedrijfsmiddelen: 20%

Vorderingen

De vorderingen op korte termijn worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening uit hoofde van oninbaarheid.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

De periode waarin de Concoursen plaatsvinden valt niet samen met het kalender- en verslagjaar van de stichting. Baten en lasten die direct aan het Concours toerekenbaar zijn worden verantwoord in het jaar dat de finale plaatsvindt. Lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingen van vaste activa zijn berekend middels vaste percentages van de aanschaffingswaarde. Afschrijvingen op vlottende activa (inclusief een eventuele toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren) zijn bepaald op basis van de nominale waarde van de vlottende activa.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

(1) Materiële vaste activa

	Kantoorinventaris	Computers	Totaal
Aanschafwaarde per 31-12-2018	30.731	15.106	45.837
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2018	-14.794	-12.650	-27.444
Boekwaarde per 01-01-2019	<u>15.937</u>	<u>2.456</u>	<u>18.393</u>
Investeringen	0	8.078	8.078
Desinvesteringen	-528	-12.596	-13.124
Afschrijving desinvesteringen	528	12.236	12.764
Afschrijvingen	-3.823	-1.967	-5.790
Verloop	<u>-3.823</u>	<u>5.751</u>	<u>1.928</u>
Aanschafwaarde per 31-12-2019	30.203	10.588	40.791
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2019	-18.089	-2.381	-20.470
Boekwaarde per 31-12-2019	<u>12.114</u>	<u>8.207</u>	<u>20.321</u>

(2) Vorderingen

	2019	2018
	EUR	EUR
Debiteuren	115.717	28.298
Omzetbelasting	33.958	22.966
Overige vorderingen en overlopende activa	168.912	201.003
	<u>318.587</u>	<u>252.267</u>

Debiteuren

Een voorziening voor dubieuze debiteuren is opgenomen ter hoogte van EUR 240

Overige vorderingen en overlopende activa	2019	2018
	EUR	EUR
Nog te ontvangen sponsorgelden, subsidies en donaties	118.813	173.875
Vooruitbetaalde kosten	33.414	22.167
Interest	35	95
Nog te factureren bedragen	16.400	0
Overige	250	4.866
	<u>168.912</u>	<u>201.003</u>

(3) Liquide middelen

De liquide middelen ter hoogte van EUR 93.289 staan ter vrije beschikking.

(4) Beschikbaar vermogen

Algemene reserve	EUR
Stand per 1 januari 2019	50.713
Mutatie 2019	85.224
Stand per 31 december 2019	135.937

Het positieve resultaat over 2019 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De volledige algemene reserve is vrij besteedbaar.

(5) Kortlopende schulden

	2019	2018
	EUR	EUR
Crediteuren	86.471	34.176
Loonheffing	0	27.248
Overige schulden en overlopende passiva	209.744	332.927
	296.215	394.351

Overige schulden en overlopende passiva	2019	2018
	EUR	EUR
Vooruitontvangen gelden stichtingen en fondsen	100.985	195.000
Prijzen	54.503	47.417
Vakantierechten	16.868	16.304
Overige	37.388	74.206
	209.744	332.927

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Per 1 juni 2018 heeft de organisatie een bruikleenovereenkomst gesloten voor de 2^e en 3^e verdieping van het Nassaplein 29 te Den Haag.

Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van baten en lasten*(6) Sponsorgelden, subsidies, donaties*

	2019	2018
	EUR	EUR
Bedrijfssponsors	69.250	107.000
Rijksoverheid	224.891	192.500
Provinciale- en gemeentelijke overheden	161.510	185.829
Stichtingen en Fondsen	894.291	667.743
	<u>1.349.942</u>	<u>1.153.072</u>

In het kader van de *Classic Express* is specifiek in 2019 EUR 302.625 verantwoord (2018: EUR 312.200).

De reële waarde van ontvangen sponsoring in natura van zaalhuur (en de huisvesting van het pand aan het Nassauplein) is niet geheel bepaalbaar en is daarom niet verwerkt in de staat van baten en lasten.

In 2019 ontving de stichting een donatie van EUR 130.000 van de Vrienden van het Prinses Christina Concours mede ter ondersteuning van de herpositionering van de activiteiten. Het Prinses Christina Concours is de Stichting Vrienden hiervoor zeer erkentelijk.

(7) Opbrengsten uitvoeringen

Deze opbrengsten ter hoogte van EUR 89.811 betreffen de uitvoeringen gegeven door prijswinnaars van het Prinses Christina Concours en de uitvoeringen in de *Classic Express*. Zie voor aantallen het overzicht in het bestuursverslag.

(8) Personeelskosten

	2019	2018
	EUR	EUR
Salarissen	444.159	489.527
Sociale lasten	79.636	75.157
Pensioenlasten	23.876	24.198
Ziektewetverzekering	5.841	8.640
Overige	108.165	17.119
	<u>661.677</u>	<u>614.641</u>

De formatie vaste medewerkers en projectmedewerkers bedroeg ultimo 2019 totaal 8,7 fte (2018: 7,8 fte).

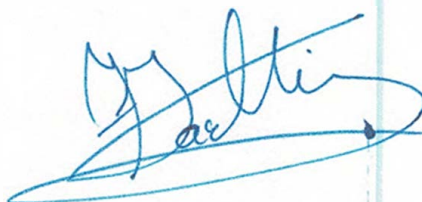
Den Haag, 20-05-2020

de directie:

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the left.

A. Buskermolen

het bestuur:

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized 'H' and 'T' with a long horizontal stroke at the bottom.

H. Taat

Bijlage A – Balans conform richtlijnen Fonds voor Cultuurparticipatie

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018	PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR		EUR	EUR
Vaste activa			Eigen vermogen		
			Stichtingskapitaal	45	45
<i>Materiële vaste activa</i>			Algemene reserve	135.936	50.713
Inventaris en inrichting	20.321	18.393			
Totaal vaste activa	20.321	18.393	Totaal eigen vermogen	135.981	50.758
Vlottende activa			Kortlopende schulden		
<i>Vorderingen</i>			Leveranciers	86.471	34.176
Debiteuren	115.717	28.298	Belasting	0	27.248
Overige vorderingen	33.958	22.966	Overlopende passiva	209.744	332.927
Overlopende activa	168.912	201.003	Totaal kortlopende schulden	296.215	394.351
	318.587	252.267			
<i>Liquide middelen</i>	93.289	174.449			
Totaal vlottende activa	411.875	426.716			
TOTAAL ACTIVA	432.196	445.109	TOTAAL PASSIVA	432.196	445.109

Bijlage B – Functionele exploitatierekening boekjaar 2019

BATEN	Rekening	Begroting	Rekening
	2019	2019	2018
	EUR	EUR	EUR
1. OPBRENGSTEN			
1.1 Directe opbrengsten			
1.1.1 Deelnemers	11.765	8.250	9.528
1.1.2 Publieksinkomsten	96.835	116.250	134.042
1.1.3 Sponsorinkomsten	69.250	175.750	107.000
1.1.4 Overige directe opbrengsten	107	5.250	550
Totaal opbrengsten	177.957	305.500	251.120
1.2 Privaat vrienden	130.000	50.000	79.500
1.3 Privaat overige bijdragen	764.291	659.500	588.243
Totaal bijdragen private middelen	894.291	709.500	667.743
TOTAAL OPBRENGSTEN	1.072.248	1.015.000	918.863
2. BIJDRAGEN			
2.1 Structureel uit publieke middelen - provincies	69.272	20.000	78.744
2.2 Incidenteel uit publieke middelen - provincies	9.000	8.000	9.000
2.3 Structureel uit publieke middelen - gemeenten	56.702	90.000	57.055
2.4 Incidenteel uit publieke middelen - gemeenten	26.536	9.500	41.030
2.5 Structureel FCP	224.891	192.500	192.500
Totaal bijdragen publieke middelen	386.401	320.000	378.329
TOTAAL BATEN	1.458.649	1.335.000	1.297.192

Alle subsidies die bij toekenning voor meerdere jaren gelden zijn aangemerkt als structureel.

LASTEN	Rekening	Begroting	Rekening
	2019	2019	2018
	EUR	EUR	EUR

3. BEHEERLASTEN

3.1 Personeelslasten	353.396	197.500	210.275
3.2 Materiële lasten	191.764	127.500	127.740
Totaal beheerslasten	545.160	325.000	338.015

4. ACTIVITEITENLASTEN

4.1 Personeelslasten	447.941	532.500	549.874
4.2 Materiële lasten	380.359	478.500	430.588
Totaal activiteitenlasten	828.300	1.011.000	980.462

TOTAAL LASTEN	1.373.460	1.336.000	1.318.477
----------------------	------------------	------------------	------------------

SALDO GEWONE BEDRIJFSVOERING	85.189	-1.000	-21.285
-------------------------------------	---------------	---------------	----------------

5. Saldo financiële baten en lasten	35	1.000	95
-------------------------------------	----	-------	----

SALDO TEN GUNSTE/LASTE VAN ALGEMENE RESERVE	85.224	0	-21.190
--	---------------	----------	----------------

	FTE		€		
	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
TOTALE PERSONELE INZET	8,7	7,82	547.704	551.630	523.005
Waarvan vast contract	5,6	6,72	443.852	474.035	461.817
Waarvan tijdelijk contract	3,1	1,1	103.852	77.595	61.188
Waarvan inhuur	0	0	0	0	0

Bovenstaand overzicht geeft de personeelslasten weer van salarissen exclusief honoraria van juryleden en concertvergoedingen van musici. Aan deze laatste kosten zijn ook geen fte's verbonden.

Toelichting

3.1 en 4.1 – Onder de kop beheerlasten personeel vallen de salarissen van de directie, assistentie en algemeen coördinator. De overige personeelskosten vallen onder activiteitenlasten personeel. Onder personele activiteitenlasten vallen voorts de honoraria voor juryleden en concertvergoedingen voor prijswinnaars.

3.2 – Materiële beheerlasten bestaan uit huisvestingskosten, advieskosten, administratiekosten, overige kantoorkosten en algemene publiciteitskosten.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Prinses Christina Concours te 's-Gravenhage

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Prinses Christina Concours te 's-Gravenhage gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarbericht opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Prinses Christina Concours op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018, in alle materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Wij zijn onafhankelijk van Stichting Prinses Christina Concours zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarbericht andere informatie, die bestaat uit de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de bijlagen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de stichtingsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude

ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

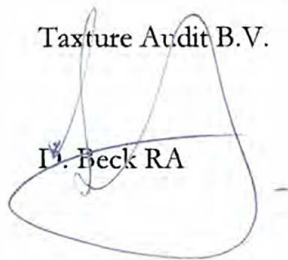

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 20 mei 2020

Taxture Audit B.V.

D. Beck RA